

СТАНОВИЩЕ

от Доц. Емил Илиев Кържин, д.м.

Катедра по Анестезиология и интензивно лечение Военномедицинска академия, София

На

Научните трудове и научно-преподавателската дейност

на д-р Петко Христов Стефановски, д.м.

Главен асистент в Клиника по анестезиология и интензивно лечение при УМБАЛ „Св. Марина“, гр. Плевен

Относно: Участие в конкурс за заемане на академична длъжност „Доцент“, в област на висше образование 7. Здравеопазване и спорт, Професионално направление 7.1 Медицина, по научната специалност „Анестезиология и интензивно лечение“, за нуждите на Катедра Анестезиология и интензивно лечение на ФМ при МУ- Плевен.

I. СВЕДЕНИЯ ЗА ПРОЦЕДУРАТА ПО ОБЯВЯВАНЕ НА КОНКУРС ЗА ЗАЕМАНЕ НА АКАДЕМИЧНА ДЛЪЖНОСТ „ДОЦЕНТ“ ПО НАУЧНА СПЕЦИАЛНОСТ „АНЕСТЕЗИОЛОГИЯ И РЕАНИМАТОЛОГИЯ“, ЗА НУЖДИТЕ НА КАТЕДРА АНЕСТЕЗИОЛОГИЯ И ИНТЕНЗИВНО ЛЕЧЕНИЕ НА ФМ ПРИ МУ ГР. ПЛЕВЕН

Конкурсът за заемане на щатно осигурена академична длъжност „Доцент“, висше училище, в област Висше образование 7, „Здравеопазване и спорт“, Професионално направление 7.1, „Медицина“, по научната специалност „Анестезиология и интензивно лечение“, за нуждите на Катедра Анестезиология и интензивно лечение на ФМ при МУ- Плевен е обявен в ДВ бр. 43 от 10.06.2022г

Със заповед №2950/28.09.2022 г. на Ректора на Медицински университет – Плевен, съм определен за член на Научното жури за разкрития конкурс за заемане на академична длъжност „доцент“. При първото присъствено заседание на Научното жури е взето решение да изготвя становище.

Д-р Петко Христов Стефановски, д.м, главен асистент в Катедра по анестезиология и интензивно лечение при ФМ при МУ- Плевен е единствен кандидат подал документи за участие в конкурса в законово определения срок. Той отговаря на изискванията на ЗРАСРБ, Правилника за приложението му и на Правилника за условията и реда за придобиване на научни степени и заемане на академични длъжности във ФМ при МУ - Плевен:

1. Има придобита специалност по „Анестезиология и реаниматология“
2. Има придобита образователна и научна степен "доктор", по научна специалност „Анестезиология и интензивно лечение“.
3. Главен асистент е към МУ – Плевен
4. Той има богата и разностранна професионална биография.

5. За участие в конкурса представя достатъчни като брой и качество научни публикации в специализирани научни издания и научни трудове, които не повтарят представените за придобиване на образователната и научна степен "доктор".

6. Напълно покрива минималните национални изисквания по чл. 2б, ал. 2 и 3, съответно на изискванията по чл. 2б, ал. 5. Няма доказано плагиатство в научните трудове. Въз основа на покриване на необходимите изисквания д-р Петко Стефановски е допуснат за участие в конкурса и оценка от Научно жури.

II. БИОГРАФИЧНИ ДАННИ ЗА КАНДИДАТА СВЪРЗАНИ С ПРОФЕСИОНАЛНОТО МУ РАЗВИТИЕ И ДЕЙНОСТ

Д-р Петко Стефановски е роден на 01.04.1974г. завършва средното си образование в СОУ "Иван Вазов" - гр. Плевен. следва и завършва висшето си образование през 2000г във Висшия медицински институт гр. Плевен с магистърска степен. в периода 2000-2007г работи като лекар в ЦСНП гр. Враца и гр. Плевен. За същия период натрупва опит и като медицински представител на «PLIVA», „Medic One Direkt” и “Чайка Фарма” и като отговорник ФСМП –гр. Варца. От 2007 до 2020г работи като лекар в спешно отделение на УМБАЛ «Д-р Георги Странски» Плевен, включително и като началник на последното. От 2014г работи като хоноруван асистент, асистент и главен асистент към Катедра Анестезиология и интензивно лечение на МУ- Плевен. На тази си длъжност участва активно в организиране и провеждане на обучението и участие в изпитни комисии на студенти и медицински специалисти. От 2020г е назначен на щат към Катедрата по анестезиология и интензивно лечение на УМБАЛ „Св. Марина“ –Плевен. За професионалния си път, д-р Петко Стефановски има богата квалификация с дипломи за придобита специалност „Спешна медицина“, диплома за системен офис оператор и магистър по обществено здраве и здравен мениджмънт. Придобива образователна и научна степен „ДОКТОР“ по медицина към научна специалност „Анестезиология и интензивно лечение“ през 2019г с дисертационен труд на тема „Белодробен тромбемболизъм: възможности за оптимизиране на клиничното поведение в спешно отделение“.

Учебно-преподавателската дейност на д-р Петко Стефановски включва организиране и провеждане на обучението и участие в изпитни комисии на студенти БЕО и АЕО от 4-ти и 5-ти курс, специалност „Медицина“, ИД „Спешна медицина“, преподаване „Анестезиология и интензивно лечение“ БЕО и АЕО 4-ти курс, „ Спешни състояния в медицината“ – 6-ти курс, „Анестезиология и интензивно лечение“ на специалност „Акушерка“, и „Долекарска помощ“ за студенти БЕО по специалност „Фармация“ 2-ри курс, като за последните 3 години има над 700 преподавателски часа.

Член е на Български лекарски съюз – БЛС като е заемал длъжности : член на арбитражна комисия; член на комисия по професионална етика на РЛК-Плевен; член на Националния експертен специализиран лекарски борд по „Спешна медицина“; Член на Централната комисия по професионална етика на БЛС. Членува и в Българско дружество по спешна медицина – БДСМ, Българско дружество по парентерално и ентерално хранене – БУЛСПЕН, Българското дружество по клинична токсикология, Дружество на анестезиолозите в България, DAS (Difficult Airway Society), ERC(European Resuscitation Council) –асоцииран член от 2014 година и EuSEM (European Society of Emergency Medicine) – редовен член от

2016 година. Има множество грамоти и награди. Владее свободно руски и в по-малка степен английски език. Работи свободно с основните компютърни програми DOS, Windows, Linux, MacOS и MS Office.

III. АНАЛИЗ И ОЦЕНКА НА НАУЧНО-ИЗСЛЕДОВАТЕЛСКАТА ДЕЙНОСТ И ФОРМУЛИРАНЕ НА НАУЧНИТЕ ПРИНОСИ

Количествени критерии за научно-изследователската дейност. В настоящия конкурс д-р Петко Стефановски е представил 76 труда – 30 реални публикации и 46 като участия в научни форуми, разпределени, както следва:

- 17 публикации в пълен текст, в български и международни издания, които са реферирани и индексирани в Scopus /Web of Science, от тях 6 – като първи автор
- 5 от публикациите в списания с ISI импакт фактор (e-supplements), индексирани в Web of Science
- 13 публикации в пълен текст в чуждестранни не-реферирани списания с научно рецензиране, от тях 2 – като първи автор
- Участие в 2 монографии и 1 студия

- 46 участия на български научни форуми с международно участие (с публикувани резюмета в национални издания), от тях 23 - като първи автор
- Участия на международни форуми в чужбина (на английски език с публикувани резюмета) – 8 , от тях 2 като първи автор

От така представените трудове, в 33 е първи автор, в 9- самостоятелен. Приложните публикации са отпечатани в списанията Анестезиология и интензивно лечение, Acta Scientific Medical Science, Clinical nutrition, Giornale di Chirurgia, International Journal of Technical Research and Application, Journal of Biomedical and Clinical Research, Journal of International Medical Research, Medinfo, Science and Research, Surgical Science, Сдраве и наука, Здравна политика и мениджмент, Медицински меридиани, Медицински преглед, Ортопедия и травматология, Практическа педиатрия, Ренгенология и радиология, Спешна медицина.

Според така приложената справка за минималните изисквани точки по групи показатели за АД „Доцент“ кандидатът има 533.76т.

Направената справка на цитиранията доказва 12 цитирания, от които 11 в чуждестранни източници.

Общ импакт фактор на представените трудове на кандидата е 6.839 (SJR 5.748)

Представена е справка за участие в 2 проекта.

IV. ТЕМИ НА НАУЧНО-ИЗСЛЕДОВАТЕЛСКА ДЕЙНОСТ. Така представените научните трудове на д-р Петко Стефановски имат разнообразна тематика, но могат да бъдат групирани в следните тематични направления – анестезиология, интензивно лечение, спешна медицина, лечение на болката.

1. **Направление „Анестезиология“.** Трудове в това направление на кандидата засягат разнообразни теми. Една част от тях разглеждат проблема на мултимодалния подход в съвременната анестезия с използването на регионални техники като добавка на общата анестезия или спинална анестезия с използването на блокади на n. obturatorius при урологични интервенции (комбинация от две локорегионални техники) и пекторална блокада като аналетичен метод при поставяне на портове. Друга тема с практическа значимост е използването на катетерни техники и съпоставянето им с еднократно приложен локален анестетик при обезболяване и контрол на болката след видео-асистирани торакокопии като метод на избор за протрахирана аналгезия в постоперативния период. В друга статия с практическа приложимост са разглеждани ефектите от прилагания лидокаин като адювант при средна тежка черепно-мозъчна травма върху намаляване консумацията на анестетик и контрол на ПОГП и ритъмните нарушения. Участията в научни форуми на кандидата също представят интересна проблематика - верифицирането позицията на перидуралните катетри с КТ образни методи, ефектите на различните видове обща анестезия върху честотата на ПОГП .

2. **Направление „Интензивно лечение“.** В това направление трудовете на кандидата обхващат две тематки. В съавторската монография „Левкоцити и острофазови белтъци- маркери на възпалението при критично болни пациенти в реанимация“ се разглеждат проблемите, свързани с маркерите на възпалението и острофазовите белтъци при критично болни като са моделирани стойностите на всеки маркер в острата фаза на възпалението. Монографията представлява анализа на наличните литературни данни и проспективно проследяване на показателите с цел прогноза и подбор на оптимална терапия. Друга студия, в която участва кандидата, разглежда въпросите на анаеробните инфекции и влиянието им върху смъртността в интензивните отделения. Направени са предложения за подход при белодробни абцеси и аспирационна пневмония. Обърнато е особено внимание на поведението при полирезистентните щамове. Основните моменти за представени в съавторство като доклад на научен форум.

Друга сфера на интерес на д-р Стефановски в това направление, разгледана в съавторски публикации и презентации на научни форуми, е проблемът с нутритивната поддържа на пациентите в интензивните отделения. Практически интерес представлява статията, разглеждаща ехографското проследяване на остатъчния стомашен обем като критерий за предотвратяване на аспирацията и избор на начин на поддържане на защитени дихателни пътища. Резултатите са изнесени и като постер на научен форум. Друга публикация на кандидата прави анализ на серумните нива на кортизол и холестерол, като маркери за системния отговор на стреса от тежка травма или голяма хирургическа интервенция. Установените стойности на кортизола и холестерола след травма корелират с тежестта на последната. Статията, според мен, има значима практическа стойност при стратификация на травмата. Друга статия с приложен характер сравнява ефектите на селективните и неселективни НПВС в контекста на стресулкусната профилактика. Резултатите също са изнесени и на национален форум.

3. **Направление „Спешна медицина“.** Това направление включва темата на дисертацията на кандидата - " Белодробен тромбемболизъм : възможности за оптимизиране на клиничното поведение в Спешно отделение ". В дисертацията са синтезирани

съвременни разбирания за етиологията, патогенезата и лечението на белодробният тромбемболизъм. Фокусът е върху съвременните препоръки на утвърдени в света медицински научни дружества: Европейското и американското дружества по кардиология, Британското дружество по гръдна хирургия и Българският консенсус за диагностика и лечение на Белодробния тромбемболизъм. Описани и анализирани са аспектите на белодробния тромбемболизъм от гледна точка на лекарят в Спешно отделение, като първият, който се сблъсква с проблема. Авторът формулира грешки допускани през годините, и на базата на подробен анализ, изработва и предлага алгоритъм за диагностика и поведение. Последният е приет като протокол и внедрен за изпълнение от екипите в Спешно отделение. В дисертацията е установена определена цикличност на явлението, която оказва ефект върху логистичното осигуряване в спешните отделения тези периоди. Дисертацията е и епидемиологично проучване на смъртността от нетравматични причини у нас. Резултатите са популяризирани в свързани презентации на научни форуми и публикации, цитирани в чужбина.

Друга сфера на интерес на кандидата, свързана с работата му спешно отделение са черепно-мозъчните травми. В съвместна монография са разгледани диагностиката, лечението, прогностиката и някои правни аспекти при третирането им още от спешното отделение. Акцентите са върху някои специфични казуси, като ЧМТ при бременни жени. Монографията подпомага специалистите при разрешаването на някои правни и експертни проблеми, допълвайки клиничната оценка. Монографията е с научно-практически характер.

Дългогодишната работа и опит натрупани в спешното отделение логично са насочили вниманието на д-р Петко Стефановски към проблемите, срещани в ежедневието и търсенето на решения за тях. Във свои публикации той прави анализ на потока пациенти в спешното отделение не само в УМБАЛ „д-р Г.Странски“- Плевен, но също и на спешните отделения на МБАЛ -Видин и УМБАЛ „Александровска“-София. Анализът на данните дава възможност за оптимизиране работата с пациенти със социално значими заболявания, каквито са БТЕ и исултите, и да се направят практически препоръки за диагностицирането и инициалното третиране на такива състояния. Проследяването на пътя „от врата до врата“ при такива пациенти открива критичните точки на забавяне при третиране и дава възможност за практически насоки за оптимизиране на поведението. Друга съвместна статия дискутира проблемите на спешната психиатрична помощ-тенденциите в търсенето, моделите на организация и характеристиките на последната

4. **Направление „Лечение на болката“.** Болката е реален проблем в работата на анестезиолога и ефективното ѝ лечение е приоритет. Логично в своята работа вниманието на кандидата е насочено и към този повсеместен проблем в анестезиологията и спешната медицина. В няколко съавторски статии с приложен характер, д-р Стефановски разглежда начини за повлияване на болката при различни оперативни намеси. Интересен е описаният модифициран метод за локална аналгезия по Kerr и Kohan, който има изключително практическа стойност.

V. **АНАЛИЗ И ОЦЕНКА НА УЧЕБНО-ПРЕПОДАВАТЕЛСКАТА ДЕЙНОСТ.** Учебно-преподавателската дейност на д-р Петко Стефановски е свързана с изпълнение на задълженията като асистент и главен асистент в Катедра Анестезиология и интензивно

лечение на МУ - Плевен. Последната се състои от аудиторна и извънаудиторна активност. Основната дейност на д-р Петко Стефановски е свързана с провеждане на колоквиуми, семестриални и държавни изпити по специалностите „Медицина“, „Акушерка“ и „Фармация“, изработване на учебни материали и пособия за провеждане на упражнения и лекционни курсове със студенти по медицина и фармация; гост-лектор на занятия по първа помощ с курсанти от НВУ „В. Левски“ и граждани под егидата на БЧК. Ръководител е на 4 специалисти по „Спешна медицина“, като 3 от тях вече са придобили специалност. Бил е модератор и лектор на Международната научна конференция за студенти и млади лекари, провеждана в гр. Плевен. От приложената „Справка за учебно-преподавателска дейност“ на д-р Петко Стефановски е видно, че има учебна натовареност от над 250ч годишно и над 80ч лекции. Тази учебно-преподавателска дейност е достатъчна като основание за разкриване на процедура за заемане на академично звание „Доцент“.

VII. ЗАКЛЮЧЕНИЕ. Документите и материалите представени от д-р Петко Стефановски, дм, Главен асистент към Катедрата по анестезиология и интензивно лечение при ФМ на МУ, гр. Плевен, отговарят на изискванията на Закона за развитие на академичния състав в Република България (ЗРАСРБ), Правилника за прилагане на ЗРАСРБ и Правилника за условията и реда за придобиване на научни степени и заемане на академични длъжности във ФМ при МУ - Плевен. Съпоставката на собствените наукометрични показатели със задължителните минимални национални показатели показва, че той покрива необходимия минимум от точки. В резултат на гореизложеното, давам своята **положителна оценка** и предлагам на членовете на уважаемото Научно жури да гласуват положително за заемане на академичната длъжност **„ДОЦЕНТ“** по научна специалност „Анестезиология и интензивно лечение“ за нуждите на Катедрата по анестезиология и интензивно лечение към ФМ на МУ-Плевен от **д-р Петко Христов Стефановски, дм.**

02.12.2022г

София

Изговил становището

Доц. Е. Кържин, д.м.

OPINION

by Assoc. Prof. Dr. Emil Iliev Karjin, PhD

**Department of Anesthesiology and Intensive Care, Military Medical Academy,
Sofia**

**On Scientific works and scientific teaching activity
of Dr. Petko Hristov Stefanovski, PhD**

**Chief assistant in the Anesthesiology and Intensive Care Clinic at the "St. Marina",
Pleven**

Regarding: Participation in a competition for the occupation of the academic position "Docent", in the field of higher education 7. Health care and sports, Professional direction 7.1 Medicine, in the scientific specialty "Anesthesiology and intensive care", for the needs of the Department of Anesthesiology and intensive care of FM at MU-Pleven.

I. INFORMATION ON THE PROCEDURE FOR THE ANNOUNCEMENT OF A COMPETITION FOR THE ACADEMIC POSITION OF "ASSOCIANT PROFESSOR" IN THE SCIENTIFIC SPECIALTY OF "ANESTHESIOLOGY AND INTENSIVE CARE", FOR THE NEEDS OF THE DEPARTMENT OF ANESTHESIOLOGY AND INTENSIVE TREATMENT OF FM AT THE MUNICIPALITY OF PLEVEN.

The competition for the full-time academic position "Associate Professor", higher school, in Higher Education District 7, "Health and Sports", Professional direction 7.1, "Medicine", in the scientific specialty "Anesthesiology and intensive care", for the needs of the Department of Anesthesiology and intensive care of FM at the Medical University of Pleven, was announced in SG no. 43 of 10.06.2022.

By order No. 2950/28.09.2022 of the Rector of the Medical University - Pleven, I have been designated as a member of the Scientific Jury for the open competition for the academic position of "associate professor". At the first meeting in attendance of the Scientific Jury, a decision was made to prepare an opinion. Dr. Petko Hristov Stefanovski, PhD, chief assistant at the Department of Anesthesiology and Intensive Care at FM at MU-Pleven is the only candidate who submitted documents for participation in the competition within the legally defined deadline. He complies with the requirements of the RASRB, the Regulations for its application and the Regulations for the terms and conditions for acquiring scientific degrees and holding academic positions in the FM at the MU - Pleven:

1. Has acquired a specialty in "Anesthesiology and intensive care"
2. Has an acquired educational and scientific degree "doctor", in the scientific specialty "Anesthesiology and intensive care".
3. He is Chief Assistant at the MU – Pleven
4. He has a rich and varied professional biography.

5. To participate in the contest, submits scientific publications sufficient in number and quality in specialized scientific publications and scientific works, which do not repeat those submitted for the acquisition of the educational and scientific degree "Doctor".

6. He covers the minimum national requirements under Art. 2b, para. 2 and 3, respectively the requirements under Art. 2b, para. 5. There is no evidence of plagiarism in scientific works.

Based on meeting the necessary requirements, Dr. Petko Stefanovski was admitted to participate in the competition and evaluated by a Scientific Jury.

II. BIOGRAPHICAL DATA ABOUT THE CANDIDATE RELATED TO HIS PROFESSIONAL DEVELOPMENT AND ACTIVITY

Dr. Petko Stefanovski was born on April 1, 1974. completed his secondary education at "Ivan Vazov" Secondary School - Pleven. pursued and completed his higher education in 2000 at the Higher Medical Institute in the city of Pleven with a master's degree. In the period 2000-2007 he worked as a doctor in the Central Hospital of Vratsa and Pleven. During the same period, he gained experience as a medical representative of "PLIVA", "Medic One Direkt" and "Chaika Pharma" and as a manager of FSMP – town of Vratsa. From 2007 to 2020, he worked as a doctor in the emergency department of the "Dr. Geogri Stranski" UMBAL Pleven, including as "Head" of the latter. Since 2014, he has been working as a part-time assistant, assistant and chief assistant at the Department of Anesthesiology and Intensive Care at the Medical University of Pleven. In this position, he actively participates in organizing and conducting training and participation in examination committees of students and medical specialists. Since 2020, he has been appointed to the Department of Anesthesiology and Intensive Care at the "St. Marina" - Pleven. For his professional career, Dr. Petko Stefanovski has extensive qualifications with diplomas for the acquired specialty "Emergency Medicine", a diploma for system office operator and a master's degree in public health and health management. He obtained the educational and scientific degree "DOCTOR" in medicine for the scientific specialty "Anesthesiology and intensive care" in 2019 with a dissertation on the topic "Pulmonary thromboembolism: opportunities to optimize clinical behavior in the emergency department".

The educational and teaching activity of Dr. Petko Stefanovski includes organizing and conducting the training and participation in examination committees of BEO and AEO students from the 4th and 5th year, specialty "Medicine", ID "Emergency Medicine", teaching "Anesthesiology" and intensive treatment" BEO and AEO 4th year, "Emergencies in medicine" - 6th year, "Anesthesiology and intensive treatment" in the specialty "Midwifery", and "Physician assistance" for students BEO in the specialty "Pharmacy" 2 th course, and for the last 3 years there are over 700 teaching hours. He is a member of the Bulgarian Medical Union - BLS, having held the following positions: member of the arbitration commission; member of the committee on professional ethics of RLK-Pleven; member of the National Expert Specialized Medical Board in "Emergency Medicine"; Member of the Central Committee on Professional Ethics of the BLS. He is also a member of the Bulgarian Society of Emergency Medicine - BDSM, the Bulgarian Society of Parenteral and Enteral Nutrition - BULSPEN, the Bulgarian Society of Clinical Toxicology, the Society of Anesthesiologists in Bulgaria, DAS (Difficult Airway Society), ERC (European Resuscitation Council) - associate member since 2014 and EuSEM (European Society of Emergency Medicine) – regular member since 2016.

He has many certificates and awards. Fluent in Russian and to a lesser extent English. Works fluently with the main computer programs DOS, Windows, Linux, MacOS and MS Office.

III. ANALYSIS AND EVALUATION OF SCIENTIFIC RESEARCH ACTIVITY .

In the current contest, Dr. Petko Stefanovski has presented 76 works – 30 publications and 46 as presentations on scientific forums , distributed as follows:

- 17 publications in full text, in Bulgarian and international editions, which are referenced and indexed in Scopus /Web of Science, 6 of them - as first author
- 5 of the publications in journals with ISI impact factor (e-supplements) indexed in Web of Science
- 13 publications in full text in foreign non-refereed journals with scientific review, of them 2 – as first author
- Participation in 2 monographs and 1 studio
- 46 participations in Bulgarian scientific forums with international participation (with summaries published in national publications), of which 23 - as first author
- Participation in international forums abroad (in English with published summaries) – 8, of which 2 as first author

Of the works presented in this way, 33 are the first author, 9 are independent.

Application publications have been published in the journals Anesthesiology and Intensive Care, Acta Scientific Medical Science, Clinical nutrition, Giornale di Chirurgia, International Journal of Technical Research and Application, Journal of Biomedical and Clinical Research, Journal of International Medical Research, Medinfo, Science and Research, Surgical Science, Health and Science, Health Policy and Management, Medical Meridians, Medical Examination, Orthopedics and Traumatology, Practical Pediatrics, Roentgenology and Radiology, Emergency Medicine.

According to the attached reference for the minimum required points by groups of indicators for JSC Docent, the candidate has 533.76t.

The made reference of the citations proves 12 citations, of which 11 in foreign sources.

The total impact factor of the submitted works of the candidate is 6.839 (SJR 5.748)

A reference for participation in 2 projects is presented.

IV. TOPICS OF SCIENTIFIC RESEARCH ACTIVITY.

The presented scientific works of Dr. Petko Stefanovski have a variety of topics, but can be grouped in the following thematic areas - anesthesiology, intensive care, emergency medicine, pain treatment.

1. "Anesthesiology". Papers in this direction of the candidate touch on a variety of topics. One part of them addresses the problem of the multimodal approach in modern anesthesia with the use of regional techniques as an addition to general anesthesia or spinal anesthesia with the use of blockades of n. obturatorius in urological interventions (combination of two locoregional techniques) and pectoral blockade as an analytical method in port placement. Another topic of practical relevance is the use of catheter techniques and their comparison with a single local anesthetic in analgesia and pain control after video-assisted thoracoscopies as the method of choice for prolonged analgesia in the postoperative period.

Another article of practical relevance examines the effects of lidocaine administered as an adjuvant in moderate to severe traumatic brain injury on reducing anesthetic consumption and controlling POGP and arrhythmias. The candidate's participation in scientific forums also presents interesting issues - the verification of the position of the epidural catheters with CT imaging methods, the effects of different types of general anesthesia on the frequency of POGP. 2. Direction "Intensive treatment". In this direction, the candidate's works cover two topics. In the co-authored monograph "Leukocytes and acute phase proteins - markers of inflammation in critically ill patients in intensive care" the problems related to markers of inflammation and acute phase proteins in critically ill patients are considered, and the values of each marker in the acute phase of inflammation are modeled. The monograph represents the analysis of the available literature data and prospective monitoring of indicators with the aim of prognosis and selection of optimal therapy. Another study in which the candidate is involved examines the issues of anaerobic infections and their impact on mortality in intensive care units. Proposals have been made for an approach in lung abscesses and aspiration pneumonia. Particular attention is paid to the behavior of polyresistant strains. Key points for co-presented as a paper at a scientific forum. Another area of interest of Dr. Stefanovski in this direction, addressed in co-authored publications and presentations at scientific forums, is the problem of nutritional support of patients in intensive care units. Of practical interest is the article considering echographic tracking of the residual stomach volume as a criterion for preventing aspiration and choosing a way to maintain a protected airway. The results were also presented as a poster at a scientific forum. Another candidate publication analyzes serum cortisol and cholesterol levels as markers of the systemic stress response to severe trauma or major surgery. The established values of cortisol and cholesterol after trauma correlate with the severity of the latter. The article, in my opinion, has significant practical value in trauma stratification. Another applied article compared the effects of selective and nonselective NSAIDs in the context of stress ulcer prophylaxis. The results are also presented on a national scientific forum.

3. "Emergency medicine" direction. This direction includes the topic of the candidate's dissertation - "Pulmonary thromboembolism: opportunities to optimize clinical behavior in the Emergency Department". The dissertation synthesizes modern understandings of the etiology, pathogenesis, and treatment of pulmonary thromboembolism. The focus is on the modern recommendations of established medical scientific societies in the world: the European and American Society of Cardiology, the British Society of Thoracic Surgery and the Bulgarian Consensus for Diagnosis and Treatment of Pulmonary Thromboembolism. Aspects of pulmonary thromboembolism from the perspective of the Emergency Department physician, as the first to encounter the problem, are described and analyzed. The author formulates mistakes made over the years, and based on a detailed analysis, develops and proposes an algorithm for diagnostics and behavior. The latter was adopted as a protocol and implemented for implementation by the Emergency Department teams. In the dissertation, a certain cyclicity of the phenomenon was established, which has an effect on the logistical provision in the emergency departments during these periods. The dissertation is also an epidemiological study of mortality from non-traumatic causes in our country. The results have been promoted in related presentations at scientific forums and internationally cited publications.

Another field of interest of the candidate related to his work in the emergency department is traumatic brain injuries. In a joint monograph, the diagnosis, treatment, prognosis and some legal

aspects of their treatment from the emergency department are discussed. Emphasis is on some specific case studies, such as TBI in pregnant women. The monograph assists specialists in solving some legal and expert problems, complementing the clinical assessment. The monograph is of a scientific and practical nature. The long-term work and experience gained in the emergency department have logically directed the attention of Dr. Petko Stefanovski to the problems encountered in everyday life and the search for solutions for them. In his publications, he analyzes the flow of patients in the emergency department of not only the "Dr. G. Stranski" UMBAL - Pleven, but also the emergency departments of the MBAL - Vidin and the "Alexandrovska" UMBAL - Sofia. Data analysis makes it possible to optimize the work with patients with socially significant diseases, such as PE and strokes, and to make practical recommendations for the diagnosis and initial treatment of such conditions. Tracing the door-to-door pathway in such patients reveals critical points of delay in treatment and enables practical guidance to optimize behaviour. Another co-authored article discusses the problems of emergency psychiatric care - trends in demand, models of organization and characteristics of the latter

4. Direction "Pain management". Pain is a real problem in the anesthesiologist's work and its effective treatment is a priority. Logically, in his work, the candidate's attention is also directed to this ubiquitous problem in anesthesiology and emergency medicine. In several co-authored articles of an applied nature, Dr. Stefanovski examines ways to influence pain in various surgical interventions. Interesting is the described modified method of local analgesia according to Kerr and Kohan, which has an extremely practical value.

V. ANALYSIS AND EVALUATION OF THE EDUCATIONAL AND TEACHING ACTIVITY.

The academic and tutorial activity of Dr. Petko Stefanovski is related to duties as an Assistant and Chief Assistant in the Department of Anesthesiology and Intensive Care at the Medical University of Plevan. The latter includes classroom and extracurricular activities. The main activity of Dr. Petko Stefanovski is related to conducting colloquiums, semester and state exams in the specialties "Medicine", "Midwifery" and "Pharmacy", development of teaching materials and tools for conducting exercises and lecture courses with students of medicine and pharmacy; guest lecturer at first aid classes with cadets from the "V. Levski" and citizens under the auspices of the BCHK. He is the supervisor of 4 specialists in "Emergency Medicine", 3 of whom have already acquired a specialty. He was a moderator and lecturer at the International Scientific Conference for students and young doctors, held in the city of Plevan. From the attached "Reference for educational and teaching activities" of Dr. Petko Stefanovski, is evident that his tutorial load is of more than 250 hours per year and more than 80 hours of lectures. This teaching and learning activity is sufficient as a basis for opening a procedure for holding the academic title "Associate Professor".

VII. CONCLUSION. The documents and materials presented by Dr. Petko Stefanovski, PhD, Chief Assistant at the Department of Anesthesiology and Intensive Care at the Faculty of Medicine of the Medical University, Plevan, meet the requirements of the Law on the Development of the Academic Staff in the Republic of Bulgaria (LDASRB), the Regulations for implementation of the LDASRB and the Regulations for the terms and conditions for acquiring scientific degrees and occupying academic positions in the FM at the MU - Plevan. The comparison of the own scientometric indicators with the mandatory minimum national indicators shows that it covers the required minimum of points. The candidate has submitted a sufficient number of scientific works.

There are original scientific and applied contributions in his works. As a result of the above, I give my **positive** assessment and propose to the members of the esteemed Scientific Jury to vote positively for the occupation of the academic position "**ASSOCIATE PROFESSOR**" in the scientific specialty "Anesthesiology and Intensive Care" for the needs of the Department of Anesthesiology and Intensive Care at the FM of MU - Pleven by **Dr. Petko Hristov Stefanovski, PhD.**

Dec.,2nd, 2022

Prepared the opinion

Sofia

Assoc. Prof. E. Karjin, PhD

